

În legătură cu aceasta, prof. K. Mircev consideră că astăzi este foarte actuală problema periodizării istoriei limbii bulgare.

Stabilirea unei periodizări științifice și exacte a istoriei limbii bulgare ar contribui și la rezolvarea justă a problemei referitoare la începutul limbii literare naționale. Aceasta este o problemă în jurul căreia se discută de mult, dar care nu poate fi socotită încă pe deplin rezolvată. Cu câțiva ani în urmă ea a mai fost ridicată de prof. L. Andreicin în următorul sens: oare începutul limbii bulgare literare contemporane trebuie căutat în limba damaschinilor (colecțiile din sec. al XVI—XVII-lea) sau în limba «Istoriei» lui Paisie (a doua jumătate a sec. al XVIII-lea)¹. O astfel de formulare a problemei, întilnită și în trecut, nu exclude însă și alte rezolvări. Inițiativa, luată de cîva timp de a se scrie istoria limbii literare contemporane, despre care am amintit mai sus, urma să înceapă, după cum se știe, cu *Рибен буквар* al lui P. Beron (1824). Probabil și prof. K. Mircev împărtășește aceeași părere, în măsura în care situează începutul limbii noi bulgare naționale în primul pătrar al sec. al XIX-lea².

Păreră prof. B. Tonev despre limba damaschinilor ca fiind începutul limbii bulgare literare contemporane poate fi considerată ca depășită. L. Andreicin a determinat just fondul acestei limbi, socotind-o ca limba bulgară nouă din perioada prenațională, ca «o manifestare literară importantă a limbii bulgare prenaționale, din timpul perioadei noi a istoriei sale»³.

Limba damaschinilor nu este, prin urmare, o limbă națională, ci prenațională. Din punct de vedere istoric însă, ea are meritul de a fi prima limbă nouă bulgară literară, în general, care a îngrădit într-o oarecare măsură funcțiile limbii literare slavone, introducînd în practica literară limba vie populară, și a exercitat o influență binefăcătoare asupra formării limbii literare contemporane.

Încercarea lui B. Tonev de a socoti începutul literaturii noi bulgare de la damaschine este de mult respinsă în istoria literară. Începuturile ei sînt legate de *Istoria slavo-bulgară* a lui Paisie — o carte cu totul nouă din punct de vedere al conținutului și al spiritului ei. Problema se pune însă astfel: se poate oare, ca prin limba sa, *Istoria* lui Paisie să fie socotită începutul limbii literare contemporane? L. Andreicin dă un răspuns afirmativ. În articolul citat mai sus, el scrie următoarele în legătură cu această problemă: «... Ceea ce este caracteristic pentru dezvoltarea limbii bulgare literare contemporane este faptul că, din cauza unor anumite condiții istorice, ea a apărut direct ca o limbă literară națională, fără o tradiție literară prealabilă și directă. Începutul acestui proces nu poate fi căutat mai departe de «Istoria» lui Paisie, care marchează cu aproximație sfîrșitul evului mediu bulgar din punct de vedere social, politic și cultural și începutul procesului de creare a unei forme lingvistice literare, care are de îndeplinit sarcini noi, care se formează și se dezvoltă ținînd seama tocmai de aceste sarcini»⁴. Și B. Tonev și L. Andreicin înclină să lege perioada de început a istoriei limbii literare contemporane de perioadele corespunzătoare din dezvoltarea literaturii, orînduirii sociale și politice. B. Tonev mută începutul literaturii noi bulgare înapoi la damaschine, plasînd aici și începutul limbii literare contemporane. Același

¹ În revista «Български език», anul V, 1955, nr. 4, p. 311.

² KIRIL MIRCEV, *Историческа граматика на българския език*, Sofia, 1958, p. 58.

³ «Български език», V, 1955, nr. 4, p. 311.

⁴ «Български език», 1955, nr. 4, p. 312.